

Příklad dobré praxe – Česká republika

Téma: Virtuální Univerzita třetího věku – VU3V

Místo realizace: všechny regiony v České republice

Kontakt:

Garant studijního programu, organizační garant VU3V:
Provozně ekonomická fakulta České zemědělské univerzity v Praze

Ing. Klára Nehodová, manažerka VU3V, nehodova@pef.czu.cz, 224 382 350

Centrum Virtuální U3V při PEF ČZU v Praze
165 21 Praha 6 – Suchbátka, Kamýcká 129

Název projektu: Virtuální Univerzita třetího věku (VU3V)

Zahájení a konec realizace projektu:

Virtuální U3V byla zahájena pilotním semestrem v říjnu 2008. Jedná se o stále se rozšiřující seniorské studium na bázi vysokoškolského studia. Vzhledem k úspěšnosti aktivity se nepředpokládá její ukončení.

Cíl:

- zpřístupnění U3V pro seniory ve všech regionech ČR (v místech bydliště seniorů)
- vytváření seniorských sociálních vazeb a kontaktů v dané lokalitě

Popis projektu (maximum 300 slov):

Virtuální U3V je dlouhodobá společenská aktivita v oblasti seniorské výuky, jejímž cílem je zpřístupňovat vzdělávání označované jako Univerzita třetího věku těm zájemcům, kteří se z různých důvodů nemohou účastnit prezenčního studia U3V v sídlech vysokých škol či univerzit. Využitelnost se předpokládá zejména pro seniory v regionech, kterým ve studiu brání vzdálenost od sídel vysokých škol, či zdravotní problémy. Tato forma výuky je chápána jako forma distančního seniorského vzdělávání.

VU3V je též aplikována i v sídlech některých vysokých škol či univerzit, souběžně s prezenční formou U3V. Pro seniory se rozšiřuje nabídka výuky o témata, která nejsou v programech dané vysoké školy nabízena.

VU3V zahrnuje společné semestrální přednášky a testy. Na následné samostatné studium a testy podle individuálně zvoleného tempa, včetně nepovinné samostatné práce po každé přednášce se předpokládá doba 14 dní. Své studium si senioři mohou rozšiřovat dalšími doprovodnými aktivitami, organizovanými konzultačním střediskem (exkurze, přednášky pozvanými místními lektory) nebo individuálně (odborná literatura, internet).

Základní počítačová gramotnost je pro seniory výhodou, nikoliv podmínkou. Přístup k přednáškám zahrnuje 5 základních úkonů, které se senioři velmi rychle naučí a postupně si osvojí. Podle vzoru svých spolužáků se postupně seznámí s internetem, e-mailovou komunikací, případně dalšími dovednostmi. Postupné nenásilné ovládnutí počítače je pro seniory nedílným pozitivem, neboť počítač zde slouží jako prostředek, nikoliv jako cíl.

Virtuální U3V představuje pro seniory nejen plnohodnotně strávený čas při získávání nových poznatků, které přinášejí pocit vlastní sebeúcty, úspěšnosti v rodině a u přátel, ale i sociální aspekt – pravidelné setkávání účastníků stejné generace ve studijním kolektivu vytváří prostor i pro sdílení denních praktických zkušeností, diskusí a neformálních rozhovorů o dalších tématech, kterými jsou senioři v běžném životě obklopani.

Způsob implementace a konkrétní dosažené výsledky:

System výuky je založen na vysokoškolskými lektory předem natočenými multimedialními přednáškami, které se prostřednictvím internetu aplikují do výukových míst (konzultačních středisek a individuálně k registrovaným seniorům) v rámci celé ČR, nezávisle na místě, čase a délce připojení.

Využitím moderních ICT je tak možné zpřístupnit seniorské vzdělávání širokému okruhu zájemců a tím poskytnout stejné příležitosti všem seniorům bez rozdílu místa bydliště. Seniorské zájmové vzdělávání je touto formou cíleně poskytované především pro „neuniverzitní“ místa, ale střediska jsou organizacemi zřizována i v univerzitních městech (např. v Praze jsou registrována 4 střediska).

Zapojení organizací do sítě konzultačních středisek (KS)

Do výuky VU3V se ve svém regionu - zřízením tzv. „konzultačního střediska“ - může zapojit kterákoliv organizace, která má o poskytování seniorské výuky ve svém regionu zájem (např. místní úřady, knihovny, školy, informační střediska, kluby seniorů apod.).

Organizace zajišťuje ve svém KS nezbytné technické podmínky pro výuku: vhodnou místnost, počítač/notebook s připojením na Internet, diaprojektor, promítací plátno a ozvučení a stanovuje svou kontaktní osobu / moderátora, který: administrativně spolupracuje s Centrem VU3V, organizačně vede společné setkání studujících seniorů ve středisku a technicky zabezpečuje průběh přednášky.

Počet seniorů ve studijní skupině není limitován. Záleží na každém středisku, pro kolik seniorů se rozhodnou výuku realizovat. Praxe ukazuje, že během následných semestrů (na základě ústního podání do studia již zapojených seniorů) se počet studentů zvyšuje. (V současné době nejmenší skupinu tvoří 3 senioři, ve větších městech 50 seniorů.)

Zapojení seniora ke studiu

Studium je určeno pro osoby se statutem důchodce, invalidní důchodce bez rozdílu věku a osoby kategorie 50 + (nezaměstnaní).

Podmínky přijetí ke studiu: vyplněná a KS předaná přihláška, zaplacený studijní poplatek.

Senior se může do výuky zapojit ve svém nejbližším KS, popř. individuálně, přímo v Centru VU3V.

Konzultační středisko a senior se mohou do systému výuky zapojit kdykoliv před zahájením následného semestru. Svou činnost (studium) mohou kdykoliv, bez udání důvodu přerušit nebo ukončit.

Krátké vysvětlení významu projektu a získané zkušenosti:

Prezenční studium U3V je přístupné pouze seniorům z blízkosti univerzitních měst. Pro ostatní uchazeče může být zájmové studium ze zdravotního hlediska, ale také z hlediska vzdálenosti do sídel vysokých škol - a tím i časového a finančního zatížení - nedostupné. Virtuální U3V nevýhodnost dostupnosti pro seniory v regionech eliminuje.

Po 5 letech realizace VU3V bylo pro letní semestr 2012/2013 zpracováno 14 semestrálních výukových kurzů. Do výuky se zapojilo 1 820 seniorských studentů v síti 114 konzultačních středisek umístěných ve všech krajích České republiky. Pro následující semestr budou konzultační střediska umístěna již v 53 okresech ČR z celkového počtu 75 okresů.

Virtuální U3V je pro organizace vhodná forma doplnění jejich již organizovaných seniorských aktivit, popřípadě další možnost využití informačních a vzdělávacích center či škol. Pro velmi malé lokality (nejmenší KS je v lokalitě s počtem 69 obyvatel) je možnost prezentace místního úřadu se zájmem o své seniory.

Odkaz na webové stránky a další zdroje informací:

www.e-senior.cz,

Ing. Klára Nehodová, nehodova@pef.czu.cz, 224 382 350